

Pædagogisk tilsynsrapport

Børnehuset: Vandfaldet

Tilsynsbesøg: 14. november 2023

Præsentationsmøde: 22. november
2023

Dialogmøde: 27. november 2023

Indhold

Det pædagogiske tilsyn	3
Fakta	4
Tilsynets vurdering og anbefaling	4
”Sammen i børnehøjde - kvalitet i dagtilbud”	5
Udvikling	5
Leg	5
Tryghed	6
Nærvær	7
Faglige fokusområder, refleksioner og evalueringskultur	8
Anbefalinger fra sidste tilsyn, samt andre indsatsområder	8
Evalueringskultur	9
Børneperspektiv	9
Forældreperspektiv	9
Observations-tema valgt af forældreråd	9
Dialogmøde	10
Anerkendelser	10
Anbefalinger	10

Det pædagogiske tilsyn

Det pædagogiske tilsyn skal bidrage til, at Egedal Kommunes daginstitutioner har en høj kvalitet, som kan sikre alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Formålet med det pædagogiske tilsyn er at:

- Kontrollere at daginstitutionerne lever op til [Dagtilbudsloven](#) og [Egedal Kommunes vision på dagtilbudsområdet "Sammen - i børnehøjde - Kvalitet i dagtilbud"](#) med fire målsætninger.
- Kvalitetssikre den pædagogiske praksis.
- Understøtte udviklingen for den pædagogiske kvalitet i det enkelte tilbud.

Rammen for pædagogisk tilsyn kan findes [her på kommunens hjemmeside](#).

Egedal Kommune lægger vægt på, at tilsynet både har et uvildigt kontrol-aspekt samt et udviklingsfokus, hvor leder og medarbejdere aktivt inddrages. Tilsynet er kendetegnet ved systematik, gennemsigtighed og dialog samt et aktivt forældreperspektiv.

I tilsynsrammen er det besluttet at bruge observationsmetoden KIDS – Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner til at observere læringsmiljøerne i praksis suppleret af andre relevante data.

Tilsynet består således af:

- **Observationer** af den daglig praksis i daginstitutionen. Observationerne til rapporten foretages af pædagogisk konsulent. Institutionens daglige leder og 1-2 medarbejdere observerer i samme uge som konsulenten. Disse observationer anvendes som bidrag til dialogen om observationerne.
- **Data:** Personalesammensætning og -omsætning, personalefravær, sidste tilsyns anbefalinger samt sprogvurderinger og trivselsvurderinger af børnene. Derudover efterspørges eksempler på evalueringskultur og arbejdet med børneperspektiver.
- **Præsentationsmøde**, hvor pædagogisk konsulent, leder og medarbejdere drøfter observationer og data med hinanden.
- **Dialogmøde**, hvor tematikker og udviklingspunkter for kvaliteten af det pædagogiske miljø drøftes. Deltagerne er områdeleder, daglig leder, medarbejderrepræsentanter samt pædagogisk konsulent. Derudover indhentes et forældreperspektiv ved at bestyrelsesrepræsentant deltager i den sidste halve time.
- **Tilsynsrapport** med opsamling, konklusioner, vurdering og anbefalinger til udvikling af det pædagogiske miljø i daginstitutionen.

På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder daginstitutionen en handleplan, hvor det fremgår hvordan institutionen vil arbejde videre med de udviklingsområder og anbefalinger, som tilsynet har givet anledning til. Handleplanerne evalueres ved næste tilsyn og - ved behov - mellem daginstitution og konsulent.

Fakta

Om daginstitutionen

Børnehusets navn: Vandfaldet

Område Stenløse

Antal børn, samt fordeling i grupper: 46 vuggestuebørn og 76 børnehavebørn

Antal medarbejdere, fordeling på faggrupper: 11 pædagoger, 1 pædagogisk assistent og 13 medhjælpere

Om tilsynet

Tilsynet er gennemført af Pædagogisk konsulent Trine Enemark

Deltagere fra institutionen:

Daglig leder Helle Halse

Pædagoger Tatiana Michalodimitrakis og Mette Stærh Jensen

Områdeleder Julie Gregaard

Derudover har følgende deltaget i dialogmødet

Forældrebestyrelses-repræsentant: ingen

Tilsynets vurdering og anbefaling

Tilsynet giver anledning til følgende vurdering og anbefaling.

Tilsynets samlede vurdering og anbefaling

Kvalitet		Vurdering		Anbefaling	
Særlig god kvalitet	x	Ingen bekymring	x	Vedligeholde indsatser	x
God kvalitet		Ingen bekymring		Videreudvikle indsatser	
Mindre god kvalitet		Bekymring		Justering af praksis	
Utilstrækkelig kvalitet		Alvorlig bekymring		Ændring af praksis	

På de følgende sider i rapporten bliver tilsynets tematikker, vurderinger og anbefalinger beskrevet og uddybet med udgangspunkt i Egedals vision på dagtilbudsområdet, *"Sammen – i børnehøjde. Kvalitet i dagtilbud"*.

"Sammen i børnehøjde - kvalitet i dagtilbud".

Udvikling

"Alle børn får optimale muligheder for læring, trivsel, udvikling og dannelse – uanset social baggrund og forudsætninger".

Egedal Kommunes vision på 0-6-års-området er, at alle børn skal trives og udvikle sig. Ift. den tidligt forebyggende indsats er det derfor besluttet, at alle børn indskrevet i et dagtilbud trivselsvurderes to gange årligt, for at der hurtigt kan sættes ind, hvis et barn udviser tegn på mistrivsel. Med vurderingsredskabet TOPI – tidlig opsporing og indsats - vurderes og inddeles børn i henholdsvis grøn, gul eller rød trivselsposition. Grøn henviser til børn i trivsel, gul til børn, hvis trivsel skal have øget opmærksomhed og rød til børn, hvis trivsel giver anledning til bekymring.

I Børnehuset Vandfaldet er 98 % af alle børn TOPI vurderet i foråret 2023.

Data viser, at en lidt højere andel af børnene end gennemsnittet i Egedal Kommune er vurderet til at være i trivsel (86,6 % mod 79,6 %), og at lidt færre børn end gennemsnittet vækker særlig opmærksomhed eller bekymring.

I Vandfaldet vurderes 86,8 % i grøn – 13,4 % i gul og 0 % i rød.

For alle børn i børnehuset Vandfaldet udarbejdes en ressourcevurdering, for at opnå mere viden om de forhold omkring barnet, der har betydning i forhold til dets trivsel og udvikling. I børnehuset Vandfaldet bruges ressourcevurderingen som redskab til forældresamtaler. Når der skal udarbejdes handleplaner, udarbejdes disse i SOS-modellen, som er en ressourceorienteret tilgang til arbejdet med børn. Alle forældre tilbydes at få et møde om deres barns vurderinger.

Sproget er et af de vigtigste kommunikationsredskaber mellem mennesker. Sproget hjælper også barnet til at forstå verden og til at sætte ord på ting, oplevelser og følelser. Sproget er en vigtig del af fundamentet for at kunne lære noget nyt, ligesom den tidlige sprogudvikling har stor betydning for den senere sprog- og læseindlæring. Det er derfor vigtigt, at både forældre og medarbejdere er opmærksomme på det enkelte barns sproglige udvikling.

I Egedal Kommune skal alle børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr. sprogvurderes. Sprog er i visionen *Sammen om børnene* et strategisk indsatsområde. I Børnehuset Vandfaldet viser data at 96,9 % af børnene er sprogvurderet rettidigt.

Der er indrettet et sprogum med diverse sprogunderstøttende materialer som f.eks. sprogposer og bøger. Sprogmaterialerne hentes og bruges sammen med børnene i hele huset. I selve sprogummet laves sprogstimulering i mindre grupper med de børn, der har særligt behov for dette. Der høres mange gange under tilsynsobservationen medarbejdere, der bruger sproget aktivt i både leg og aktiviteter samt i hverdagsrutinerne sammen med børnene.

Børnehuset Vandfaldet har ligeledes et bibliotek, hvor også forældrene kan låne aldersrelevant litteratur med hjem, så de også hjemme kan understøtte barnets sprogudvikling.

Leg

”Leg, læring og dannelse er væsentlige elementer i de pædagogiske læringsmiljøer”.

Leg har stor betydning for børns udvikling. Det er gennem samspillet med de andre børn og med medarbejderne at børn lærer at lege. Det er derfor vigtigt, at medarbejderne omkring børnene engagerer sig i deres leg. Det øger børnenes engagement i legen og er en måde at signalere overfor børnene, at legen er vigtig.

I børnehuset Vandfaldet er der stor bevidsthed om legens betydning og vigtighed. Der er arbejdet med at give legen plads og fokus, og at udvikle både børnene og medarbejdernes legekompetencer. Dette har resulteret i en fast legedag en gang om ugen hvor legen er i fokus.

Der er på den ugentlige legedag både medarbejder igangsatte og initierede lege samt lege, som børnene selv skaber og udvikler. Der er opmærksomhed på at hjælpe børn i udsatte positioner ind i leg.

Alle børns legeevner beskrives ud fra seks forskellige legetyper, f.eks. fantasileg, regelleg og konstruktionsleg. Ved at blive bevidste om det enkelte barns legekompetencer, kan legene planlægges, så medarbejderne bedst muligt kan understøtte børnenes udvikling og deltagelse i legen og i børnefællesskabet.

Legene er planlagt på forhånd og til inspiration hænger på personalestuen og rundt omkring i børnehuset skemaer, med beskrivelser af forskellige legeformer og legetyper. Skemaerne hjælper ligeledes til hvordan man som medarbejder kan understøtte børnenes leg og udvikling af denne.

Det ses tydeligt i børnehuset Vandfaldet, at børnene er dygtige til at lege, og der ses gode lege i hele institutionen over hele dagen. Det ses, at børnene har gode fællesskaber og er gode til at inddrage hinanden i deres lege og til at udvikle disse. Medarbejderne ses understøtte børnenes egne lege og inspirerer til udvidelser af den.

I leg og aktiviteter høres i mange af observationerne generelt, at medarbejderne sætter ord på børnenes - og egne handlinger, der høres mange gode dialog med flere turtagninger med børnene.

Tryghed

”Alle børn oplever demokrati i trygge fællesskaber med plads til barndommens egen værdi, og hvor børnenes perspektiver inddrages”.

Data viser, at Børnehuset Vandfaldets personale i perioden maj 2022 til og med april 2023 har en pædagogandel på 56,4 % mod Egedal dagtilbuds gennemsnit på 49,8 %. Personaleomsætningen er på 25 % mod Egedal dagtilbuds gennemsnit på 30 % i samme periode. Det fortælles på tilsynsmøderne, at medarbejderne er meget glade for at være i huset og gerne vil hinanden det bedste. Der er et godt arbejdsmiljø og et stærkt arbejdsfællesskab. Dette er en del af forklaringen på det lave sygefravær, som i perioden juli 2022 til juni 2023 ligger på 3,8 % mod Egedal dagtilbuds gennemsnit på 7,1 %.

Personalesammensætningen og det lave sygefravær giver samlet et godt fundament for børnenes læringsmiljø, hvor børn og medarbejdere kender hinanden godt, og som udgangspunkt til at støtte alle individuelle børns og børnegruppernes tryghed og trivsel. Omvendt kan sygefraværet i det daglige betyde, at en høj grad af fleksibilitet og omstillingsparathed i medarbejdergruppen og den pædagogiske planlægning er nødvendig.

Medarbejdernes tilstedeværelse skal udover at skabe tryghed, læring og forudsigelighed i dagligdagen for børnene bidrage til børns venskaber. At høre til i fællesskaber og at have venner er en af de vigtigste faktorer for alle børns hverdag i institutionslivet, og er her, hvor det enkelte barn både lærer og udvikler sig. Kvaliteten af fællesskaberne har derfor betydning for, hvilken læring og erfaringer, det enkelte barn gør sig, når det er i institution. Den styrkede pædagogiske læreplan fremhæver yderligere, at børns perspektiver, medindflydelse og medbestemme.

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som medarbejderne sætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til.

I hverdagen skal der skabes plads til, at barnet både kan vise initiativ og være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum for alle børn, nye relationer, muligheden for at prøve forskellige positioner m.m.

Medarbejderne i børnehuset Vandfaldet fortæller, at de prøver at lade børnene være med på de måder, de kan, og altid med inddragelse af børneperspektiv. Der er blik for, at der kan være flere måder at være en del af fællesskabet på. Der tages udgangspunkt i børnenes relationer og ressourcer når der dannes grupper, og børnene sættes sammen i gruppestørrelser, efter hvad de enkelte børn kan magte.

Der sås på konsulentens observationsdag mange gode lege og børnefællesskaber, både med og uden deltagelse af medarbejdere. Børnene var gode til at lege og inddrage hinanden, de var omsorgsfulde og gode til at hjælpe hinanden.

Der bygges bro mellem dagtilbud og hjem ved inddragelse af forældrene. Forældrene opfordres - og hjælpes til at aftale private legeaftaler for på denne måde at være med til at støtte børnefællesskaberne.

Nærvær

”Vi har nærværende, tydelige og anerkendende voksne, der tager ansvar for at skabe positive relationer”.

Relations arbejdet i børnehuset Vandfaldet var i observationerne præget af en ensartet positiv tilgang fra alle medarbejdere, i mødet med alle børn, både som respons til børnenes udspil såvel som initiativtager til kontakt til alle børn i alle situationer.

I Egedal Kommune er ICDP (International Child Development Program) et indsatsområde som bidrager til at øge kvaliteten i samspillet mellem medarbejdere og børn. ICDP har 8 samspilstemaer med overskriften: Den følelsesmæssige dialog, Den meningsgskabende dialog og Den guidende dialog.

Der var i observationerne en høj grad af følelsesmæssig dialog og omsorg, hvor børnenes følelser blev taget alvorligt, der blev trøstet, børnene blev spejlet på stemninger og der blev sat ord på hvilke følelser, der var på spil hos barnet. Der blev givet fysisk kontakt og nærhed ved måltidet, i aktiviteter, ved modtagelse og i leg.

Ved præsentationsmødet fortælles, at ICDP er en integreret del af praksis og en metode, der bruges bevidst. ICDP bruges som tilgang til børnene, særligt i forhold til at være bevidst om at møde børnene med smil, øjenkontakt, en hånd i ryggen mm.

Ved tilsynsdialogen fortælles, at der i børnehuset Vandfaldet er bevidsthed om, at det altid er de voksne, der har ansvar for barn/voksenrelationen, både når den skal skabes og repareres. Børnenes følelser skal

rummes og italesættes. Børnene må gerne have store følelser, de må gerne være vrede eller kede af det. Det kan og skal medarbejderne kunne rumme, fortælles det.

Medarbejdernes sensitivitet i forhold til børnene er en grundlæggende værdi blandt medarbejderne i børnehuset Vandfaldet. Medarbejderne hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser og oplevelser. Særligt i vuggestuen, hvor barnet endnu ikke har ret meget sprog er det vigtigt at medarbejderne hjælper barnet med at sætte ord på. Der kigges på barnets ressourcer og intentioner og børnene tilbydes hjælp til at følelsesregulere

Faglige fokusområder, refleksioner og evalueringskultur

Anbefalinger fra sidste tilsyn, samt andre indsatsområder

Samlet konklusion for tilsynet 2021.

Observationsbesøget og dialogmødet har givet anledning til følgende fokuspunkter:

- Anerkendende sprog til og om børn
- Det pædagogiske læringsmiljø på legepladsen
- Læring i rutinesituationer herunder måltidet
- Voksenorden

Der har i børnehuset Vandfaldet siden tilsynet i 2021 været arbejdet på relations arbejdet og med særligt fokus på anerkendende kommunikation og barn/ voksenrelationerne.

Der har ligeledes været et øget fokus på indretning af læringsmiljøer, både inde og ude samt medarbejdernes rolle i at understøtte børnenes brug af – og leg i læringsrummene.

Det ses tydeligt at der siden sidste tilsyn i børnehuset Vandfaldet er blevet arbejdet med måltidet.

Måltidet kan og bør blive en arena for børnenes egne perspektiver på, hvad de har lyst til, samt danne baggrund for fælles drøftelser af mad, konsistenser, smage, erfaringer og oplevelser med mad.

Der ses på konsulentens observationsdag gode afviklinger af måltidet i hele børnehuset, særligt i børnehavens storebørns gruppe blev måltidet afviklet forbilledligt. Børnene var inddraget i alle aspekter af måltidet, fra borddækning, præsentation af maden til selv at øse mad op fra fade og skåle.

”Mens en gruppe børn dækkede borde sammen med to medarbejdere, med god tid og sproglig understøttelse når det var svært, var resten af børnene samlet på en madras sammen med en voksen der på skift strøg dem på ryggen mens de hørte klassisk musik. Da de børn der dækkede bord, var færdige, satte de sig hen på madrassen til deres kammerater. Herefter fandt børnene i mindre grupper deres pladser ved bordene. Der var en god dialog mellem medarbejdere og børn ved alle borde.”

Evalueringskultur

Der er en fast struktur og systematik for evaluering i børnehuset Vandfaldet, og der er udarbejdet skemaer der bruges fast på stue og personalemøder når aktiviteter og praksis skal evalueres. Evalueringerne bruges til at kvalificere fremtidig planlægning og til at udvikle den styrkede læreplan.

Evalueringsarbejdet prioriteres og medarbejderne giver ved tilsynsdialogen udtryk for at evalueringskulturen giver mening i forhold til udvikling af deres pædagogik og praksis.

Der var ved tilsynsmødet dialog om evalueringsskemaerne og hvordan de ved tilføjelse af nogle ekstra spørgsmål kunne inddrage børneperspektivet i endnu højere grad. Det foreslås at tilføje spørgsmål og børnenes oplevelser og læring. F.eks.

Hvad oplevede børnene?

Hvad lærte børnene?

Børneperspektiv

I dagtilbudsloven er det skrevet tydeligt frem, at der i det pædagogiske læringsmiljø skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Grundlæggende er værdierne og tilgangen i institutionen på plads, der ses medarbejdere i fin kontakt med børnene, som positionerer sig og bruger både sprog og krop i samværet med børnene, og som er lydhøre overfor børnenes ønsker og ideer. I både leg og aktiviteter ses medarbejderne være nærværende og lydhøre over for børnenes tanker og ideer.

Ved tilsynsdialogen fortæller medarbejderrepræsentanterne, at der i det pædagogiske arbejde og planlægning altid kigges på de forskellige aktiviteter og handlinger ud fra et tilstræbt indefra-perspektiv:

Med dette perspektiv forsøger medarbejderne at sætte sig i det enkelte barns eller en børnegruppes situation og forstå, hvad barnet eller børnegruppen selv ville sige, hvis de kunne, dvs. at forstå barnets egne artikulerede perspektiver, oplevelser og ønsker.

De stiller hinanden spørgsmålet: "hvordan mon barnet ville se det her". Der bruges ofte sætninger som. " set ud fra barnets perspektiv".

På mødet gives udtryk for at børneperspektivet er et af de bedste redskaber medarbejderne har til at løse deres arbejde. "Børn kan ikke tvinges til noget, men når vi kender børnenes interesser og kompetencer kan vi af den vej motivere børnene, og på den måde understøtte deres udvikling. "Alt hvad vi gør, er med udgangspunkt i børnenes perspektiv. Altid et blik for hvad det mon er barnet prøver at fortælle, hvad er intentionen bag handlingen"

Forældreperspektiv

Observations-tema valgt af forældreråd

Der er ikke valgt et observationstema i forældrerådet

Dialogmøde

Der deltog ikke en repræsentant fra forældrerådet ved tilsynsdialogen.

Børnehuset Vandfaldet har 14 medlemmer i forældrerådet. Det beskrives af leder (og medarbejder) som et velfungerende forældreråd, som er aktive og deltagende. Der afholdes ikke valg til forældrerådet, men alle som har lyst, må deltage. Forældrerådet inddrages i økonomi og er med til at prioritere, hvad pengene skal bruges til. De har været med til at bestemme formen på forældremøder, sommer og julefester.

Leder og medarbejdere fortæller at de oplever at samarbejdet med forældrene fungerer godt, der er gode og positive tilbagemeldinger fra forældrene, som altid taler godt om institutionen. Dialogen er åben og ærlig. Og forældrene giver udtryk for, at de føler sig set, hørt og forstået.

Anerkendelser

Relations arbejdet i børnehuset Vandfaldet er præget af en ensartet positiv tilgang fra alle medarbejdere, i mødet med alle børn, både som respons til børnenes udspil såvel som initiativtager til kontakt til alle børn i alle situationer. Fokus på børns perspektiver lever og danner i høj grad grundlag for de pædagogiske valg og den pædagogiske planlægning i det daglige.

Der er en høj grad af følelsesmæssig dialog og omsorg, hvor børnenes følelser bliver taget alvorligt. Der bliver trøstet, børnene bliver spejlet på stemninger og der bliver sat ord på hvilke følelser, der er på spil hos barnet. Der bliver givet fysisk kontakt og nærhed ved måltidet, i aktiviteter, ved modtagelse og i leg.

Medarbejderne opleves engagerede, og der er en god og positiv stemning i hele institutionen.

Der er en systematisk og struktureret evalueringskultur, som er medvirkende til børnehusets høje faglige kvalitet.

Der udvistes på tilsynsmøderne højt refleksionsniveau, hvor medarbejderne var nysgerrige og lydhøre i forhold til konsulentens og hinandens observationer.

Der var ligeledes mange fagligt funderede dialoger, og der blev givet udtryk for en stor lyst til at komme i gang med arbejdet med fortsat udvikling af fagligheden.

Der er i børnehuset Vandfaldet en tydelig faglig ledelse, som i det daglige er tæt på praksis og sætter retning for det pædagogiske arbejde. Der blev af konsulenten oplevet stor respekt og lydhørhed leder og medarbejdere i mellem og et stort engagement og motivation til det fremadrettede arbejde.

Anbefalinger

Da Børnehuset Vandfaldet vurderes at have en særlig god kvalitet, anbefales overordnet at fortsætte og vedligeholde en praksis som ramme for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Dét anbefales, at den høje kvalitet i den pædagogiske praksis indendørs overføres til også at gælde på legepladsen. Der kan med fordel arbejdes på at få flere planlagte aktiviteter samt vokseninitierede lege på legepladsen.

Det anbefales at fortsætte udviklingen af evalueringskultur, så den i endnu højere grad tænker børneperspektiv ind ved at børnenes stemmer, systematiske observationer, registreringer eller andet kommer systematisk i spil, både når der sættes formål for praksis og når indsatser evalueres.

Der kan med fordel arbejdes endnu med børneindflydelse og demokrati. Det kan overvejes hvor og i hvilke sammenhænge, børnene selv kan bestemme, f.eks. ved valg af aktiviteter og indkøb af legetøj.